

POSUDEK OPONENTA DISERTAČNÍ PRÁCE

Téma disertační práce:	Využívání kreativního účetnictví malými a drobnými podniky v České republice
Autor práce:	Ing. Lenka Zemánková
Vedoucí práce:	doc. Ing. Anna Fedorová, CSc.
Oponent:	JUDr. Alena Schillerová, Ph.D.
Studijní odbor:	Řízení a ekonomika podniku

I.

Náročnost tématu práce

Předložená rigorózní práce, jak je zřejmé z jejího obsahu a zaměření, představuje výsledek pečlivého, systematického a odborného úsilí autorky vyjádřit se k poměrně rozsáhlému tématu, přičemž z obsahu práce vyplývá, že autorka byla vedena snahou zpracovat dané téma v co nejkomplexnějším pojetí. Práce se vztahuje ke společensky poměrně aktuálním otázkám, které ve světle ekonomické krize jsou pravidelně diskutovaným tématem, jak ostatně uvádí autorka i v úvodu své práce. Předkládaná práce pojednává o kreativním účetnictví nejen v oblasti teoretické, ale zejména v oblasti praktické a součástí práce je určení dopadu kreativního účetnictví na příjmovou stránku rozpočtu státu.

II.

Hodnocení struktury práce

Práce je strukturována do šesti částí, včetně úvodu a závěru, které se dále vnitřně člení. Z prezentovaného obsahu lze usuzovat, že práce je logicky uspořádána.

V části první je nastíněno zaměření disertační práce, jakož i její východiska, je zde uveden hlavní cíl a dílčí cíle a formulovány zkoumané otázky, jejichž zodpovězení vede ke stanoveným cílům. Vymezení výzkumných cílů je zakotveno v podkapitole č. 1.2 disertační práce a je jím odhalení motivů, technik, vnímání rizika a dopadů kreativního účetnictví v České republice. Dále jsou specifikovány dílčí cíle a v navazující podkapitole formulovány i

výzkumné otázky. Kapitulu uzavírá podkapitola pojednávající o omezeních, která disertační práce má, především z pohledu teritoriálního, které vedly k zaměření na české prostředí a zkoumání subjektů v anonymizované podobě. Jako omezení spatřuje autorka také vybranou metodu práce, jíž je případová studie.

Druhá část předložené práce je uvozena stručným historickým exkurzem, na který navazují podkapitoly vymezující aktuální pojmy, týkající se kreativního účetnictví, předpoklady vzniku kreativního účetnictví, jeho rozsah včetně důsledků manipulace s účetními daty, prevence a potlačování kreativního účetnictví a shrnutí současného stavu vědeckého poznání.

V další třetí části práce je popsána metodika disertační práce (blíže viz část III posudku – hodnocení teoretického základu práce).

Vlastní těžiště disertační práce spočívá v kapitole čtvrté a navazující páté. Čtvrtá část pojednává o analýze získaných dat. V rámci analýzy dat prvního výzkumného úkolu jsou popsány jednotlivé vybrané případy, které jsou jejím předmětem. Závěrem je provedena komparace získaných dat pomocí křížové analýzy. Popsaná zjištění, logicky v anonymizované podobě, jsou zjištění z pohledu práva, případně finanční správy nebo orgánů činných v trestním řízení, zjištění velmi závažná, kde se jedná o porušení zejména daňových zákonů, zákona o účetnictví, balancující na hranici naplnění některých skutkových podstat trestního zákoníku, tím spíše, že analyzované subjekty v převážné míře hodlají v této činnosti pokračovat.

V kapitole páté popisuje autorka výstupy, tedy zjištění a přínosy disertační práce. Po popisu teoretických východisek, shrnuje autorka přínosy jednak pro teorii, přínosy pro praxi a také přínosy pro pedagogiku.

V kapitole nazvané závěr jsou formulována některá doporučení, která mohou pomoci omezit existující příležitosti kreativního účetnictví v návaznosti na motivy kreativního účetnictví praktikovat.

Celkově lze tyto kapitoly, ostatně jakožto celou disertační práci hodnotit jako dílo vyznačující se velkou informační hodnotou, poměrně dobře logicky strukturované.

III.

Hodnocení teoretického základu práce

Z teoretického pohledu je možné práci hodnotit jako zpracování tématu s převládajícím využitím metody vědecké práce, které korespondují s naplněním stanovených cílů. Je používána metoda případové studie s odůvodněním jejího výběru, dále metoda sběru dat,

metoda popisu a metoda analyticko-syntetická. Dále je popsán základní charakter výzkumu a zaměření výzkumu na oblast fenomenologického paradigmatu.

V praktické části výzkumu je využito primárního výzkumu konkrétně metodou případových studií a etnografické metody se zdůvodněním jejich použití.

Vlastní přínos práce spočívá pak především ve shromáždění a cenné prezentaci předkládaných dat a informací. V předložené disertační práci se nabízel větší prostor pro definici závěrů a doporučení zamezujících využívání tzv. kreativního účetnictví, tyto úvahy jsou naznačeny i velmi správně detekovány, nicméně mohly být rozpracovány podrobněji. Zde se nabízí prostor v rámci rozpravy při obhajobě disertační práce.

Oponovaná práce dokumentuje práci s literaturou. Použitá literatura je tuzemská i zahraniční. Práce je opatřena cizojazyčným resumé v požadovaném rozsahu.

Předložená disertační práce obsahuje originální zpracování ucelené části problematiky využívání kreativního účetnictví malými a drobnými podniky v České republice.

Práci je možné označit za původní.

IV.

Hodnocení obsahové stránky

Předložená disertační práce je věcně správná. Při zvoleném obsahovém zaměření se vyznačuje uceleností zpracování a vysokou informační hodnotou. Z obsahu i způsobu zpracování je třeba dovodit, že autorka ke zpracování disertační práce přistoupila na základě shromážděných informací a znalostí odborné stránky předmětné problematiky. Současně autorka práce čerpala z poměrně rozsáhlé množiny diferencovaných pramenů, vztahujících se k předmětné problematice. Z obsahu práce je zřejmé, že autorka usilovala o vyvážené zprostředkování dané problematiky.

V.

Význam pro praxi a rozvoj vědního oboru

Předložená disertační práce je využitelná jak v teoretické oblasti, tak v praxi, zejména pak pro finanční správu. Práce představuje kvalitní výstup, který přinesl velmi solidní základ pro další výzkumy a práce v této oblasti je využitelná i v pedagogické praxi.

VI.

Hodnocení formální stránky

Práce splňuje formální náležitosti kladené na daný typ kvalifikačních prací příslušnou směrnicí děkana.

Vlastní přínos práce spatřuji zejména ve vytěžení a systematickém uspořádání podstatných informací k danému tématu. Autorka zpracováním disertační práce prokázala potřebné znalosti a orientaci v předmětné problematice, jakož i schopnost srozumitelným a sdělným způsobem předmětnou materii zprostředkovat.

V.

Závěr oponenta práce

Autorka prokázala výborné znalosti popisované materie v disertační práci, která přináší nové vědecké poznatky a to jak v teoretické, tak praktické oblasti.

Metodický postup považuji za správný a výsledky odpovídají rozsahu výzkumů. Originalita práce byla konstatována výše.

Na základě výše uvedeného konstatuji, že práce odpovídá po formální i obsahové stránce danému stupni kvalifikačních prací, a proto ji **doporučuji k o b h a j o b ě** a po jejím úspěšném průběhu navrhuji Ing. Lence Zemánkové

udělit akademický titul „doktor“ (Ph.D.)

VII.

Doporučení pro rozpravu

Pro účely rozpravy doporučuji formulovat komplexně závěry a doporučení zamezující využívání tzv. kreativního účetnictví v praxi a předložit návrhy de lege ferenda, jak jim zabránit či předcházet.

V Brně dne 21. října 2013

JUDr. Alena Schillerová, Ph.D.

